

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

21 may 2016-cı il № 38 (2053)

Qiyməti 25 qəpik

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Mən dəfələrlə demişəm, siyasi müstəvidə, iqtisadi sahədə, bütün digər sahələrdə, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində Azərbaycanın üstünlüyünü görməmək mümkün deyil. Aprel döyüşləri onu da göstərdi ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və istənilən vəzifəni icra edə bilər.

Uzun fasilədən sonra, mayın 16-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın görüşü Avstriyanın paytaxtı Vyana-da baş tutdu. Dövlətimizin başçısı Ermənistan prezidentlə görüş xatirinə, İrəvanın maraqlarına və status-kvonun saxlanmasına xidmət edən görüş keçirməyin mənasız olduğunu dəfələrlə bildirmiş, aprelin ilk günlərində Vaşinqtonda IV Nüvə Təhlükəsizliyi üzrə Beynəlxalq Sammitdə iştirak edərkən Serj Sarkisyanla əhəmiyyətsiz görüşdən imtina etmişdi.

Avstriya görüşü isə formatına və mahiyyətinə görə əvvəlki görüşlərdən xeyli fərqlənir. ABŞ-ın dövlət katibi Con Kerrinin, Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrovun, Fransa Respublikasının Avropa məsələləri üzrə dövlət katibi Harlem Desirin və ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrələrinin tədbirə qatılmasını danışıqlara verilən önəm kimi dəyərləndirmək olar. Görüşün detalları belli olmasa da, Vyana-da Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində dönüş yaranacağına, kövrək də olsa, zəmin yaranmış oldu. Əslində, Avstriyada aparılan danışıqları aprelin ilk günlərində ordumuzun təmas xəttində Ermənistan silahlı birləşmələri ilə apardığımız uğurlu döyüş əməliyyatlarının nəticəsi kimi qiymətləndirmək daha doğru olardı.

Məkrli düşmənin təmas xəttinə yaxın ərazilərdə kənd və qəsəbələrimizi mütəmadi olaraq atəşə tutması nəticəsində dinc Azərbaycan vətəndaşları tez-tez xəsarət alır, təsərrüfatlara böyük ziyan dəyirdi. İşğal edilmiş ərazilərimizdə düşmən bölmələrinin belə azğın hərəkətləri cavabsız qala bilməzdi. Əks-hücum keçən hərbiçilərimiz düşməni sarsıdıcı zərbələr endirdilər, Ermənistan ordusunun kənd və qəsəbələrimize təhlükə törədən mövqelərini ələ keçirdilər. Əməliyyatlar zamanı Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri bir sıra əhəmiyyətli yüksəklikləri

Azərbaycan Ordusu Qarabağ münaqişəsinin həllində başlıca amildir

düşməndən azad etdilər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatında qeyd edildiyi kimi, Ermənistan tərəfinin rəsmi açıqlamalarında guya cəmi 8 yüz hektar ərazini itirdikləri bildirilsə də, azad edilən ərazilərin sahəsinin qəsdən azaldılması açıq-aydın görünür. Həqiqətdə isə, Silahlı Qüvvələrimiz tərəfindən 2 min hektardan artıq ərazi azad edilib və daha çox əra-

zi əməliyyat baxımından ordumuzun nəzarətinə keçib.

Həmin yüksəkliklərdə mənfur qonşularımız xeyli canlı qüvvə, silah və texnika itirdi. Düşmən ordusunun döyüş meydanında atıb qaçdıqları silah-sursat, gecəgörmə cihazları bölmələrimiz tərəfindən qənimət kimi götürüldü. Silahlı Qüvvələrimizin bölmələri tərəfindən məğlubiyyətə uğradılan erməni hərbi qulluqçularına

aid Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin mahiyyətini sübut edən müxtəlif sənədlər ələ keçirildi. Qarabağda öldürülən erməni əsgərlərinin böyük əksəriyyəti bilavasitə Ermənistandan hərbi xidmətə çağıraraq işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarına göndərilmiş həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularıdır.

(Ardı 2-ci səhifədə)

“Aprel döyüşləri ruhun qələbəsidir”

3-cü səhifədə

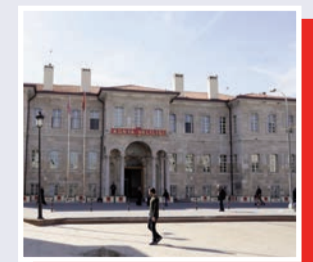
Veteranlar cəbhə bölgəsində

4-cü səhifədə

“Ən güclü əsəri Silahlı Qüvvələrimiz yazacaq”

5-ci səhifədə

Zaman bizim zamanımız olacaq!..

6-cı səhifədə

Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi NATO-nun Mənzil Qərargahında keçirilən görüşlərdə iştirak edib

Mayın 18-də Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Nəcməddin

Sadıkov Belçika Krallığının Brüssel şəhərində yerləşən NATO-nun Mənzil Qərargahında NATO-nun Hərbi Komitəsi-

nin "Qətiyyətli Dəstək" və "Uyarılıq Platforması" formatlarında Baş Qərargah rəisləri səviyyəsində keçirilən görüşlərdə iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, görüşlərdə Əfqanıstan İslam Respublikasındakı NATO-nun "Qətiyyətli Dəstək" missiyasının gedişi və əməliyyat şəraitindəki dəyişikliklər, o cümlədən "Uyarılıq Platforması" çərçivəsində tərəfdaşlar ilə uyarılığın artırılması, fərdi uyğunlaşdırılmış yol xəritəsinin tətbiqi, resursların səmərəli idarə edilməsi və hərbi əməkdaşlıqla bağlı digər məsələlər müzakirə edilib.

Səfər zamanı Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi NATO-nun Hərbi Komitəsinin sədri general Petr Pavella, o

cümlədən Türkiyə, Gürcüstan və Ukrayna Silahlı Qüvvələri-

nin Baş Qərargah rəisləri ilə görüşlər keçirib.

Azərbaycan Ordusu Qarabağ münaqişəsinin həllində başlıca amildir

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycan əsgəri döyüş meydanında göstərdi ki, havadarlarına ümid bağlasa da, erməni zinvoru onun qarşısında duruş gətirməyə qadir deyil. Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandanın istənilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə qadir intizamlı, ən müasir silah və döyüş texnikası ilə silahlanmış, yüksək döyüş qabiliyyətinə malik qüdrətli ordudur.

Azərbaycan rəhbərliyi münaqişənin sülh yolu ilə, beynəlxalq hüquqda təsbit edilmiş ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsinin tərəfdarı olduğunu həmişə bəyan edib. Eyni zamanda, dövlətin ərazi bütövlüyünün qarantı olan Silahlı Qüvvələrin gücləndirilməsi üçün neçə illərdir ki, ardıcıl addımlar atılır. Ordu quruculuğu Azərbaycanda dövlət üçün prioritet vəzifə elan edilib. Ölkəmizdə son illər qoşunların təchizatı və təminatı üçün nəzərdə tutulan xərclər Ermənistanın hətta dövlət büdcəsindən də artıqdır.

Təsadüfi deyil ki, hərbi ekspertlər Silahlı Qüvvələrimizi Cənubi Qafqazın ən qüdrətli güc strukturu hesab edirlər. Aprel döyüşlərində ordumuz döyüş meydanında bunu düşməne sübut etdi.

Faşizm üzərində Qələbə Günü münasibətilə keçirilən rəsmi qəbulda dövlətimizin başçısı cəbhədəki vəziyyətlə bağlı bir daha bildirdi: "Mən dəfələrlə demişəm, siyasi müstəvidə, iqtisadi sahədə, bütün digər sahələrdə, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində Azərbaycanın üstünlüyünü görməmək mümkün deyil. Aprel döyüşləri onu da göstərdi ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və istənilən vəzifəni icra edə bilər!"

İndiyədək Ermənistan hər vaxtlə işğal etdiyi torpaqları boşaltmamağa, münaqişənin həllilə bağlı danışıqlar prosesini uzatmağa, status-kvonu möhkəmləndirməyə və problemi dondurulmuş vəziyyətdə saxlamağa çalışırdı.

Aprelin 9-da Nazirlər Kabi-

nistan sadəcə olaraq danışıqları sonsuz proses kimi görmək istəyir."

Ordumuzun apardığı son əməliyyatlar bir daha deməyə əsas verir ki, Azərbaycan mövcud vəziyyətlə barışmaq niyyətində deyil və münaqişənin həll edilməsində ən önəmli

qüvvələrimizin cəlb edilməsi ilə icra edilib.

Nazir bir daha qonaqların diqqətinə çatdırıb ki, münaqişənin tezliklə nizamlanmasının yeganə çıxış yolu işğalçı qüvvələrin torpaqlarımızdan çıxarılmasındadır.

Aprel döyüşləri nəinki er-

netinin iclasında Ermənistanın Azərbaycanı qarşı növbəti silahlı tərribat törətdiyini söyləyən Prezident İlham Əliyev xüsusi vurğuladı ki, tərribatın qarşısı alındı, düşməne layiqli cavab verildi. "Azərbaycan öz torpaqlarını qoruya, öz hərbi mövqelərini daha da möhkəmləndirə bildi. Bu qanlı toqquşma bir daha onu göstərir ki, Ermənistan işğalçı siyasətini davam etdirir, sülh istəmir və çalışır ki, danışıqlar prosesi pozulsun. Bunu deməyə bizdə kifayət qədər əsas var, ilk növbədə, danışıqların 20 ildən çox müddət ərzində aparılması onu göstərir ki, Ermə-

amil Azərbaycan Silahlı Qüvvələridir.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov aprelin 6-da ölkəmizdə səfərdə olan ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə görüşündə bildirib ki, baş vermiş son hadisələrdə Silahlı Qüvvələrimizin məqsədi təmas xəttinə yaxın Azərbaycan kəndlərinin düşmənin qarşısını almaq və həmin atəş nöqtələrinin məhv edilməsi olub. Azərbaycan Ordusunun düşməne qarşı həyata keçirdiyi tədbirlər ancaq müdafiənin ön xəttində olan

mənilərə, eləcə də dünyaya sübut etdi ki, Azərbaycan mövcud status-kvo ilə heç vaxt razılaşmayacaq. Əgər sülh danışıqları münaqişənin ədalətli həllilə nəticələnməsə, ordu amilindən istifadə etmək məcburiyyətində qalacaq. Zənn etmək olar ki, həm Ermənistan rəhbərliyi, həm də ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri bu həqiqəti dərk ediblər. Ona görə hərbi əməliyyatları həm də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesində yeni mərhələnin başlanması hesab etmək olar.

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Silahlı Qüvvələrimiz tərəfindən 2 min hektardan artıq ərazi azad edilib

Ermənistan Respublikasının rəhbərliyi aprelin əvvəllərində işğal olunmuş ərazilərdə Azərbaycanı qarşı silahlı tərribat törətdiklərini və bunun nəticəsində qoşunların təmas xəttinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişildiyini, nəhayət ki, rəsmi təsdiq edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, düşmənin hücumlarının qarşısının alınması və əks-həmlə əməliyyatları zamanı Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri Ağdərə rayonu (keçmiş DQMV), eləcə də Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazilərində vacib yüksəklikləri və strateji əhəmiyyətli əraziləri işğaldan azad edib.

Ermənistan tərəfinin rəsmi açıqlamalarında guya cəmi 800 hektar ərazini itdikləri bildirilsə də, tərəfimizdən azad edilən ərazilərin sahəsinin qəsdən azaldılması açıq-aydın görünür. Həqiqətdə isə, Silahlı Qüvvələrimiz tərəfindən 2000 hektardan artıq ərazi azad edilib və daha çox ərazi əməliyyat baxımından nəzarətimiz altına keçib.

Ermənistan tərəfindən fərqli olaraq Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri qoşunların təmas xəttində vəziyyətin gərginləşdirilməsi istiqamətində heç bir addım atmır, yalnız adekvat tədbirlər görməyə məcbur qalır. Bundan sonra da düşmənin tərəfinin heç bir tərribatı cavabsız qalmayacaqdır.

Ermənistanın aprelin əvvəllərində keçirilən əməliyyatlarda hər iki tərəfin itkiləri barədə yaydığı rəqəmlər də həqiqəti əks etdirmir. Əslində, Ermənistan silahlı qüvvələrinin itkiləri Azərbaycanın itkilərindən təqribən on qat artıqdır.

“Aprel döyüşləri ruhun qələbəsidir”

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində elmi-praktik seminar keçirilib

Mayın 18-də Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi plana əsasən, Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində "Silahlı Qüvvələr şəxsi heyətinin və gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, qeyri-hökumət təşkilatları ilə birgə fəaliyyətin əhəmiyyəti" mövzusunda elmi-praktik seminar keçirildi.

Seminarı giriş sözü ilə Müdafiə nazirinin şəxsi heyət üzvü müavini - Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev açdı. Nazir müavini seminar iştirakçılarına Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun salamlarını çatdırdı, bu tədbirin keçirilməsinin əhəmiyyətini və aktuallığını qeyd etdi. Aprelin əvvəllərində Ermənistan silahlı qüvvələrinin irimiqyaslı təxribatlarının qarşısının alınmasında təmas xəttindəki hərbiçilərimizin rolundan danışan nazir müavini bildirdi ki, döyüşlərdə qazanılan qələbəmiz xalqımızın böyük sevincinə səbəb olub. "Ordumuzun gücü onu göstərdi ki, Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyəti Prezident, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi

ilə işğal altında olan torpaqlarımızı azad etməyə qadirdir. Əlbəttə, aprel zəfərimiz ordu da yüksək vətənpərvərlik tərbiyəsinin nəticəsi və döyüş ruhunun qələbəsidir. Ərazi bütövlüyümüz uğrunda şəhid olanların xatirəsi hər zaman əziz tutulacaq və şəhid ailələri daim diqqətdə saxlanılacaq."

Bakı Qarnizonunda yerləşən hərbi hissələrin və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin şəxsi heyətlə iş üzrə zabitlərinin, qeyri-hökumət təşkilatları və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən seminarda əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canını fəda edənlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Seminar Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsi rəisinin müavini polkovnik Abdulla Qurbaninin "Silahlı Qüvvələr şəxsi heyətinin və gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, qeyri-hökumət təşkilatları ilə birgə fəaliyyətin əhəmiyyəti" mövzusunda məruzəsi dinləndi. Polkovnik daim ön xətdə şəxsi heyətlə söhbətlər apardığını və onlarda mənəvi-psixoloji ruhun yüksək olduğunu qeyd etdi.

Sonra seminar iştirakçıları Prezident Administrasiyası ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin baş məsləhətçisi Rəşad Mirzəyev "Silahlı Qüvvələr şəxsi heyətinin və gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi məsələsi günümüzün prioritet mövzudur" adlı çıxışını dinlədilər. Ordumuzun şəxsi heyətinin və gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi məsələlərinin həyata keçirilməsində qeyri-hökumət təşkilatları ilə birgə fəaliyyətin, xüsusən də veteranları özündə birləşdirən təşkilatlarla əməkdaşlığın önəmliyi vurğulayan natiq bildirdi ki, bizim vətənpərvərliyimizin ən ali nümunəsini Ali Baş Komandanımız göstərir.

Gənclər və İdman Nazirliyi vətənpərvərlik və vətəndaşlıq tərbiyəsi sektorunun müdiri Əli Məmmədov gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsində qeyri-hökumət təşkilatlarının

rolundan bəhs edən çıxışında müzakirə olunan məsələlərin həlli istiqamətində qarşılıqlı fəaliyyətin vacibliyini vurğuladı.

Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, siyasi

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının baş müəllimi, ehtiyatda olan general-leytenant Yaşar Aydınov gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində arzu və təkliflərini bildirdi.

Seminar iştirakçıları ordumuzun aprel zəfərinə həsr olunan marşları dinlədilər. Sonra nazir müavini general-leytenant Kərim Vəliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı və Müdafiə nazirinin əmri ilə ölümündən sonra layiq görüldüyü medalı şəhidlərin ailəsinə təqdim etdi.

Elmi-praktik seminar Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin şöbə rəisi polkovnik Rəşad Dəmirovun, millət vəkili, iqtisad elmləri doktoru Xanhüseyn Kazımlının, Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin sədri, ehtiyatda olan polkovnik Mehdi Mehdiyevin və digər QHT nümayəndələrinin çıxışları ilə öz

elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Cəlil Xəlilov Silahlı Qüvvələr şəxsi heyətinin mənəvi-psixoloji hazırlığının, döyüş ruhunun və vətənpərvərlik hissəsinin yüksəldilməsində təmsil olunduğu təşkilatın əhəmiyyətli rolundan danışaraq bu sahədə qazanılan uğurları və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı təkliflərini bildirdi.

işini davam etdirdi. Gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi mövzusu ətrafında dəyərli fikirlərini bildiren natiqlər belə tədbirlərin keçirilməsinin zəruriliyini qeyd etdilər.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR

Hərbi Akademiyada beynəlxalq elmi konfrans

NATO-nun "Müdafiə Təhsilinin Genişləndirilməsi Proqramı" çərçivəsində Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası tərəfindən "Bolonya təhsil sistemi və Fəlsəfə Doktoru proqramının tətbiq edilməsi təşəbbüsünə dəstək" istiqamətində silsilə tədbirlərin keçirilməsi davam etdirilir.

Mayın 19-da Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası ilə Bolqarıstan Respublikasının G.S.Rakovski adına Hərbi Akademiyası arasında birgə "Təhlükəsizlik və müdafiənin müasir çağırışları" mövzusunda birbaşa bağlantı ilə beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

Konfransda G.S.Rakovski adına Hərbi Akademiyanın rektoru general-mayor Todor

Dotçev, professor-müəllim heyəti, dinləyicilər və qonaqlar, eləcə də Silahlı Qüvvələrimizin Hərbi Akademiyasının rəisi general-leytenant Heydər Pirişev, professor-müəllim heyəti və adyuntlar iştirak ediblər.

"Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi: tarixi aspektlər və mövcud vəziyyət" mövzusunda məruzə

ilə çıxış edən Hərbi Akademiyanın dosenti S.Sadiyev Qa-

rabağın tarixi Azərbaycan torpaqları olması, erməni vanda-

lizmi və bu məsələlərə beynəlxalq hüququn münasibəti, eləcə də 2-5 aprel tarixlərində döyüş əməliyyatlarını zəruri edən amilləri konfrans iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb.

Sonra Metsamor AES ilə bağlı real vəziyyət, onun regional təhlükəsizliyə təhdidi, o cümlədən hərbi elmin digər aktual problemlərinə həsr olunmuş elmi məruzələr dinlənilib və diskussiyalar aparılıb.

Onlayn rejimdə keçirilən konfrans yüksək qiymətləndirilib və bundan sonra da birgə tədbirlərin keçirilməsi məqsəduyğun hesab edilir.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Veteranlar cəbhə bölgəsində

Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, istefada olan general-mayor Dadaş Rzayev və onun müavini, ehtiyatda olan polkovnik, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Cəlil Xəlilov cəbhə bölgəsinə səfər edərək şəxsi heyətlə görüşüblər.

Müdafiə Nazirliyinin zabiti polkovnik Abdulla Qurbani görüşlər zamanı qeyd edib ki, nazirliyin qeyri-hökumət, xüsusilə də veteran təşkilatları ilə əlaqələri gündən-günə genişləndirir. Birgə keçirilən tədbirlər əsgər və zabitlərin, xüsusi təyinatlı hərbi təhsil müəssisələrin kursantlarının mənəvi-psixoloji hazırlığının, döyüş ruhunun və vətənpərvərlik hissinin daha da yüksəldilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Istefada olan general-ma-

yor Dadaş Rzayev cari ilin aprelində dördgünlük savaş zamanı döyüşçülərimizin erməni silahlı təxribatlarının qarşısını alarkən göstərdikləri mərdlik və igidliklərdən danışmış, bir çox əhəmiyyətli yüksəkliklərin

azad edilməsindən xalqımız kimi veteranların da qürur duyduqlarını və fərh hissi keçirdiklərini bildirib.

O, əsgər və zabitlərin nəzərinə fəxrli çatdırıb ki, mayın 9-da faşizm üzərində Qələbənin 71-ci ildönümünə həsr olunan anma mərasimində, veteranlarla görüşdə də dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev ordumuzun aprel qələbəsini xüsusilə qeyd edib. İstefada olan general bütün xalqımız kimi veteranlarımızın da yaşlarının ixtiyar çağında Qarabağ uğrunda döyüşlərə atılmağa hazır olduqlarını diqqətə çatdırıb. Gənclərin vətənpərvərlik tərbiyyəsində, onların orduya hazırlanmasında bundan sonra da səylərini əsirgəməyəcəklərini vurğulayıb.

D.Rzayev əminliklə bildirib ki, müdrik və qətiyyətli sərkərdəmiz cənab İlham Əliyevin

rəhbərliyi altında istər sülh yolu, istərsə də hərbi yolla işğal altında olan ərazilərimiz tezliklə azad ediləcək və əzəli torpaqlarımızda üçrəngli bayrağımız dalğalanacaqdır.

Ehtiyatda olan polkovnik C.Xəlilov çıxış edərək Veteranlar Şurasının Rəyasət Heyətinin bu günlərdə geniş iclas keçirdiyini və aprel döyüşlərində xüsusilə fərqlənən bir qrup

hərbi qulluqçunun mükafatlandırılması haqqında qərar qəbul etdiyini bildirdi. Cəbhə bölgəsindəki bütün hərbi hissələri təmsil edən, döyüşlərdə şəxsi şücaət və rəşadət nümunələri göstərən bir qrup hərbi qulluqçu təşkilatın təsis etdiyi və ilk nümunələrinin dövlətimizin başçısına təqdim etdiyi "General Səməd bəy Mehmandarov", "General Əlağa Şıxlinski", "General Cəmşid Naxçıvanski", "General Həzi Aslanov" yubiley medalları, fəxri fərman və qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıb.

Veteranlar Şurasına bu tədbirə görə minnətdarlığını bildirən birlik komandiri general-mayor Hikmət Həsənov bu diqqət və qayğıya cavab olaraq döyüşçülərimizin Vətən torpaqlarının keşiyində bundan sonra da ayıq-sayıq dayanacaqlarını, düşmənin istənilən təxribatlarının qarşısını mərdliklə alacaqlarını xüsusi qeyd edib.

Sonra qonaqlar əsgərlər üçün yaradılan xidmət şəraiti ilə tanış olub və bunun çox yüksək səviyyədə olduğunu etiraf ediblər.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Silahlı Qüvvələrimizin nümayəndələri beynəlxalq tədbirdə iştirak edirlər

Mayın 15-dən iyunun 1-dək İzmir şəhərində (Türkiyə) Efes-2016 beynəlxalq təlimi keçirilir.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin nümayəndələri də iştirak edirlər.

Ermənilər növbəti dəfə səhven öz pilotsuz uçuş aparatını vurublar

Mayın 19-da saat 13.20 radələrində cəbhənin Ağdam istiqamətində kəşfiyyət xarakterli uçuş aparən Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus "X-55" tipli PUA erməni bölmələri tərəfindən növbəti dəfə səhven vurulub.

PUA-nın ermənilərin mövqelərinə yaxın əraziyə düşdüyü bölmələrimiz tərəfindən

müşahidə olunub.

Qeyd edək ki, bu son həftə ərzində düşmən hərbi qulluqçularının qeyri-peşəkərligi nəticəsində səhven vurulan ikinci "X-55" tipli PUA-dır.

Monitoring baş tutdu

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, mayın 19-da Ağdam rayonu Baş Qərənd kəndinin şimalından keçən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring insidentlərinə başa çatıb.

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

19 may 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 26 dəfə pozub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Ağdam rayonunun Kəngərli,

Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Aşağı Seyidəhmədli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

20 may 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 10 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyembəryan rayonunun Barəkamavan kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Bərd rayonunun Mosesqex, Çinari kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam, Ağbulaq kəndlərində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Goranboy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır

Bu fikri AŞPA-nın sədri Pedro Aqramunt Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov ilə görüşdə söyləyib.

Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində keçirilən MDB Parlamentlərarası Assambleyası Şurasının iclasında iştirak edən Azərbaycan Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) sədri Pedro Aqramunt ilə görüşüb.

Pedro Aqramuntun Avropa Şurası Parlament Assambleyasının sədri kimi Azərbaycana ilk səfərini məmnuniyyətlə xatırladan Milli Məclisin sədri Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı ədalətli mövqeyinə görə ona təşəkkürünü bildirib. Oqtay Əsədov deyib: "Azərbaycanın Avropa Şurasında fəaliyyətinin başlıca istiqaməti münaqişənin ədalətli həllinə nail olunmasıdır. Çox təəssüf ki, bu problemlə bağlı məsələlər araşdırılarkən mü-

naqişə tərəflərinə bərabər münasibət sərgilənirdi və bu cür münasibətin nəticəsi olaraq aprelin əvvəlində Ermənistan tərəfi Azərbaycana qarşı növbəti təxribat törətdi. Qoşunların təmas xəttində gedən döyüşlərin genişmiqyaslı müharibəyə keçmək ehtimalı var idi. Dağlıq Qarabağ probleminin sülh yolu ilə həllinə tərəfdar olan Azərbaycan birtərəfli atəşkəs elan etdi."

Hazırda danışıqlar prosesinin bərpa olunduğunu vurğulayan Milli Məclisin sədri Vyana görüşü barədə məlumat verərək deyib: "Siz düzgün söyləmişsiniz ki, bu münaqişə BMT-nin qətnamələrinə uyğun olaraq Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsi ilə nəticələnməlidir. Biz bu sözləri AŞPA-nın ədalətli mövqeyi kimi qəbul edirik. Bütün beynəlxalq təşkilatlar artıq anlayıblar ki, status-kvo uzun müddət davam edə bilməz, münaqişə tezliklə həll olunmasa, yeni təxribatlara gətirib çıxaracaq."

AZƏRTAC

Düşüncələr

“Ən güclü əsəri Silahlı Qüvvələrimiz yazacaq!”

22 il əvvəl...

1994-cü ilin apreli - 2016-cı ilin apreli. 22 illik zaman fərqi. Mənim üçün əhəmiyyət kəsb edən zamanları göstərən bu rəqəmlər bəlkə də adi, diqqət çəkməyən sadə bir tarixdir. Hər dəfə hadisələrin illər sonra eyni ayda, eyni gündə baş verib üst-üstə düşməsi adama çox qəribə gəlir. Bu sətirləri 2016-cı ilin aprelinde yazmışam. 1994-cü ilin aprelinə 22 il ötür. Arxada qalmış bu zaman sakit keçməyib. Top gurultusu, güllə səsləri eşidə eşidə yaşamışığım bu illər...

Bu rəqəmlər neçə illərdən bəri sənəgimək bilməyən Qarabağ müharibəsinin tarixini əks etdirir. Aprel döyüşləri başlanan ilk günlərdən cəbhə bölgəsindəyəm, hərbi hissələrdə, səngərlərdə oluram. Həmin gün təsadüf elə gətirmişdi ki, 1994-cü ilin aprelinde ezamiyyətdə olduğum həmin bölgəyə, həmin hərbi hissəyə ezamiyyəte gəlirdim...

22 il əvvəlki kimi yenə də ön xətdə döyüş gedirdi. 1994-cü ilin aprelinde də bu istiqamətdə qanlı döyüşlərin şahidi olmuşam. Erməni işğalçıları Goranboy rayonunun strateji əhəmiyyətli Tapqaraqoyunlu kəndinə üç tərəfdən hücum etmişdilər. Döyüşçülərimiz həm bu yaşayış məntəqəsinin, həm də onun yüksəkliklərinin müdafiəsində dayanmışdılar. Düşmənin kəndi güclü artilleriya atəşinə tutmuşdu. Atəş səsləri yeriyə-göyü titrədi. Aramsız atəşdən vahimələnən kənd sakinləri doğma ocaqlarını tərk etdilər. Topların gurultusu yaxınlıqdakı dağlarda əks-səda verdikcə vahiməni daha da artırır. Səhər ertədən başlanan ağır döyüşlər sənəgimirdi.

Saat 11 radələrində artilleriyaçılarımız dəqiq atəş zərbələri ilə düşmənin kəndə tərəf irəliləyən iki tankını vurdular. Zirehli texnikalardan göyə qara tüstü burumları qalxdı. Təəssüf ki, digər iki tank atəşdən yayınıb geri çəkilib bildi. Bir neçə saatdan sonra düşmənin hücumları zəiflədi. Üstünlüyü ələ alan döyüşçülərimiz böyük sücaət göstərərək erməniləri geri sıxışdırmağı bacardılar. Günortadan sonra Tapqaraqoyunlu kəndinin işğal olunmaq təhlükəsi sovuşdu.

Düşmənin məğlubiyyət acısını daddı

22 il sonra ermənilər yenə də bu istiqamətdə fəallaşaraq atəşkəsi pozublar. Zaman başqa zaman olsa da, məkan həmin məkan idi. Bu gün nə ordumuz 1994-cü ildəki ordudur, nə də zabit və əsgərlərimiz. İndi Silahlı Qüvvələrimiz daha güclüdür, silah-sursatımız daha müasirdir, hərbiçilərimiz daha peşəkardır. Döyüşlər də əvvəlki illərdən fərqli olaraq vahid mərkəzdən idarə olunur. Bunlar isə əməliyyatın uğurla başa çatmasına, qələbənin qazanılmasına təsir edən vacib amillərdir. Düşmənin isə kif atmış köhnə düşüncəsində qalıb, ordumuzun bu qədər güclü olduğunu zənn etmirdi. Yenə də bir həmlə ilə

yenə ərazilər zəbt edə biləcəyini düşünürdü. Elə ilk addımda Azərbaycan əsgərindən ağır zərbə aldı, məğlubiyyətin acısını daddı. Murdar ayaqları öz qanlarına bulaşdı. Çasıb qaldılar, qəfil və güclü zərbəməzdən sarsılıb başlarını itirdilər. Az vaxtda qəsbkarlar Tapqaraqoyunlu kəndinin hüduurlarından uzaqlara sıxışdırıldı.

görmüşdüm. Neçə illər idi o cür sevincin, o cür təbəssümün həsrətini çəkirdim. Həmin günün bizə mütəlak nəsib olacağı ümidi ilə yaşayırdım. Şükürlər olsun ki, o təbəssümü, o sevinci aprel ayında, elə həmin hərbi hissədə, elə həmin bölgədə döyüşçülərimizin üzündə görmək mənə qismət oldu. Əsgərlər döyüşdən yenice

atır. Döyüşçülərimiz bilirler ki, uğur da, qələbə də, torpağı azad etmək də qəsbkarların meyitlərinin üstündən keçməklə qazanılacaq. Yağları məğlub etmək üçün hamı hünər və rəşadət göstərməyə köklənib. Yaxşı dərk edirlər ki, onları ordu sıralarına böyük təntənə ilə yola salan xalq əsgərindən Qələbə gözləyir.

Bir əsgər kimi üzərimə düşən vəzifəni yerinə yetirmişəm - torpağı müdafiə etmişəm. Təəssüf ki, hücumun qarşısını alarkən yaralandım. İstəmirəm ki, xalqımız döyüşçüsünün - əsgərinin şəklini yaralı, başı sarıqlı görsün. Mən qürurla vuruşmuşam, elə qürurla da geriye - ön xətdə dönəcəm. İnşallah, yaxın günlərdə mövqelərimizə gəlib orada şəklimi çəkərsiniz," - dedi. Döyüşçünün xahişi ilə şəklini aparatın yaddaş kartından sildim, amma dediyi sözləri yaddaşıma yazdım.

**Qarabağdan
ən güclü əsəri
Silahlı Qüvvələrimiz
yazacaq...**

Aprelin ilk günlərində döyüşdə qazanılan mövqe qələbələri xalqımızın orduya olan inamını daha da artırdı. Bu gün əli silah tutan hər kəs ermənilərlə savaşa səfərbər olmağa hazırdır. Ağır döyüşlər gedən aprel günlərində ürəyində Vətən eşqi, qəlbində torpaq sevgisi olan yüzlərlə insan könnüllü olaraq döyüşə yollanmaq istediklərini bildirdi. Bütün bunlar vətəndaşlarımızın böyük bir amal naminə döyüşlərə hazır olduqlarının göstəricisidir. Həmin günlərdə xalq qələbəyə köklənmişdi. İndi də həmin əzmə yenidən döyüşlərə yollanıb düşməni məhv edəcəyimiz günü gözləyirik.

Bu gün ictimaiyyət arasında tez-tez belə bir sual səslənir: "Aprel döyüşləri bizə nə verdi?" Bu sualı hərə öz düşüncəsi ilə cavablandırır. Hər şeydən əvvəl bu zəfər xalqımıza qələbə sevinci yaşatdı. Erməni qəsbkarları Azərbaycan əsgərinin qarşısında aciz qaldılar. Döyüşçülərimizin gücünü hiss edib, bu qüdrətin qarşısında dayana bilmədilər. Aprel zəfəri "ermənilərin istehkamları keçilməzdir, dayaqları möhkəmdir" kimi cəfəng fikir və mifləri, təsəvvürləri alt-üst elədi. Azərbaycan əsgəri son döyüşlərdə göstərdi ki, ermənilərin istehkamını dağıtmaq, texnikasını vurmaq, özünü məhv etmək çətin deyilməz. Gənclərimiz bu döyüşlərdə babalarımızın qəhrəmanlıqlarını təkrar etdilər - yeni tarix yazdılar. Əgər döyüşlər dayandırılmasaydı, ordumuz işğaldakı bütün torpaqlarımızı mütəlak azad edəcəkdik.

Yazıçı-dramaturq Seyran Səxavət bu günlərdə jurnalistin Qarabağ müharibəsindən bəhs edən romanın yazması barədə fikrini öyrənmək məqsədi ilə sualını özünəməxsus şəkildə cavablandıraraq bildirdi ki, Qarabağ haqqında ən güclü əsəri Silahlı Qüvvələrimiz yazacaq. Orijinal və diqqət çəkən cavabdır. Ordumuzun döyüşçüləri aprel zəfəri ilə yazıçının qeyd etdiyi həmin əsərin ilk səhifələrini yazdılar.

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Aprel döyüşləri uzun illərdən bəri cəbhədə davam edən sükutu pozdu. Bu hadisələr ordumuzun gücünü bir daha təsdiqlədi və bir həqiqəti də anladı ki, düşməni işğal etdiyi əraziləri danışıqlar yolu ilə qaytarmaq niyyətində deyil...

**Azərbaycan əsgəri
torpaqlarımızı qoruyur**

Aprelin əvvəllərində qəsbkarlar gözlərini açmağa macal tapmamış Azərbaycan əsgərini qarşılarında gördülər. Ən zəruri əşyalarını belə götürə bilmədən səngərlərini qoyub Ermənistanı qaçdılar. Bir neçə strateji yüksəklik erməni qəsbkarlarından azad edildi. Bu gün həmin yerlərdə üçrəngli bayrağımız dalğalanır. Bu, Azərbaycan əsgərinin qələbəsi idi, bu Azərbaycan əsgərinin çoxdan bəri gözlənən igidliyinin, cəsaretinin təntənəsi idi. Qələbə xəbərini eşidən hər kəs sevinirdi. Neçə illər idi ki, xalq əsgərindən bu uğuru gözləyirdi. Nəhayət ki, həmin gün qarımızı döydü. Həmin gün ürəyimiz açıldı, qəlbimiz coşdu...

Mən qələbə sevinci yaşayan zabit və əsgərləri 22 il əvvəl - 1994-cü ilin aprelinde də görmüşdüm. Döyüşçülərimiz Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu kəndinə bir neçə istiqamətdən hücum etmiş ermənilərlə cəsərlə vuruşaraq onları geri qovmuşdular. Əsgərlərimizin qəhrəmanlığı sayəsində bu yaşayış məntəqəsinin işğal olunmaq təhlükəsi sovuşmuşdu. Silahlar susandı, atəş kəsildən sonra elə səngərlərdə döyüşçülərlə görüşmüşdüm. Onda da qalib zabit və əsgərlərin gözlərində sevinc, üzlərində təbəssüm

qayıtmışdılar. Silah tutan əllərini bir-birinin çiyinə qoyub söhbət edirdilər. Onlar xalqımıza qələbə sevinci bəxş edən əsgərlər idi. Bu oğullar bir neçə gün davam edən qanlı döyüşlərdə böyük hünər və qəhrəmanlıq göstərərək yurdumuzun bir hissəsini erməni işğalçılarından müdafiə etmişdilər. Onlar torpaq uğrunda vuruşmuşdular. Ona görə də qürurlu görünürdülər.

Əsgərlərin mövqelərindəki yerlərini indi başqaları tutmuşdu. Ön xətdən gələn atəş səsləri isə kəsilməmişdi. Yenə də toplar gurlayır, avtomatların şaqqıltısı dağlara-dağlara səsalırdı. Bu səs əsgərləri düşmənin üzərinə, yeni döyüşlərə ruhlandırır...

**“Komandir, döyüşə
nə vaxt başlayırıq?”**

...Döyüşdən qayıtmış əsgərlər komandirə ən çox bir sualla müraciət edirdilər: "Komandir, döyüşə nə vaxt başlayırıq, düşmənin üzərinə nə vaxt gedirik?". Uz-gözündən cəsur luq yağan zabit Pərviz Pirməmmədov onlara qısa və ötkəm cavab verdi:

- Silahlarınızı silib təmizləyin. Döyüş əmri hər an verilib bilər. Biz torpaqlarımızı mütəlak azad edəcəyik.

Döyüşçülər ön xətdən təzəcə qayıtsalar da, yenə də mövqelərinə dönüb ermənilərlə vuruşmağın, torpaqlarımızı azad etməyin təşəbbüslər. Onlar düşmənin üzərində qələbə qazanacaqlarına əmin idilər. Yüksək döyüş ruhu gördüm hər birində.

Neçə gündən bəri torpaq uğrunda qanlı döyüşlər getsə də, heç kim mövqeyindən geri çəkilmir. Hamı yalnız irəli - düşmənin üstünə getməyə can

**“Mən qürurla
vuruşmuşam”**

Ön xətdə olarkən bölgədəki səyyar hospitala da baş çəkdim. Həm yaralılarla, həm də hərbi həkimlərlə görüşdüm. Burda yaralılara yardım etmək üçün hər tərəfli şərait yaradılmışdı. Cərrahiyyə əməliyyatlarına ən bacarıqlı, peşəkər həkimlər cəlb olunmuşdu. Səyyar hospitala daxil olan yaralılar çəşidlənib əməliyyat otağına aparılırdı. Şəfa ocağındakı həkimlər, tibb bacıları və yaralılar arasında həmrəyliyi, birliyi gördükcə kövrəlirdim. Həm tibb heyətinin, həm də döyüşçülərin hünərinə, dözümlünə heyran qalmışdım. Döyüşçülər səngərdə oyaq qalıb torpaqlarımızı, həkimlər hospitalda göz yummadan hərbiçilərin ömrünü qoruyurdular. Bir sözlə, hamı Vətən üçün çalışırdı, torpaq uğrunda fədakarlıq göstərirdi.

Ayağından yaralanmış zabit dedi ki, sağlamlığı bərpa olunan kimi ön xətdə - əsgərlərimin yanına dönəcəm. "İndi özüm burada olsam da, fikrim orada - döyüşçülərimin yanında qalıb. İnanıram ki, şəxsi heyət azad etdiyimiz torpaqlarımızı qoruyub saxlayıb. Döyüş zamanı cəsərlə vuruşub qəsbkarlara göstərdik ki, Qarabağın əsl sahibi bizik. Nəyin bahasına olursa-olsun, torpaqlarımızı mütəlak azad edəcəyik."

Əsgərlərdən biri başından yaralanmışdı. Həkimlər onun yarasına tikiş qoyub sarımsıldılar. O, iştirakçısı olduğu döyüşlərdən çox qısa danışdı. Sonra xahiş etdi ki, çəkdiyim şəkli fotoaparata yaddaşından silim. Səbəbini soruşanda "Vətəni qorumaq borcumdur.

Əməkdaşımızın səfər təəssüratları

Zaman bizim zamanımız olacaq!..

Xalq şairi Səməd Vurğunun bir şeiri yadıma düşür: "Mən tələsmirəm"...

Mən də heç vaxt tələsmemişəm...

Heç vaxt gecikməmişəm də...

Telefonuma zəng gəldi. Cavab verməyə gecikmədim. Geciksəydim, bu sevinc ürəyimi gecikdiyim müddət qədər titrəcəkdə. Gözləmədiyim xəbər sənin ruhunun harayına dönür az sonra. Dönür və uzun müddət düşüncələrinin şəriksiz sultanı olur. Azərbaycan və Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin birgə keçirdiyi

bir çox mədəniyyətlərin beşiyi kimi tanınır. Anadolu Səlcuqlu dövlətinin paytaxtı, bəylik və osmanlıların başlıca mərkəzlərindən olub bu gözəl şəhər.

Konya tarixin əvvəlki dövrlərində, müəyyən zamanlarda müxtəlif adlarla adlandırılıb. Antik dövrlərdə "Iconium" olub. Bu, "müqəddəs rəsm, heykəl" mənasına gələn "icon" kəlməsindəndir. Konya və ətrafı, qədim zamanlarla səslənən yaşayış mərkəzidir. Paleolit, mezolit, neolit, eneolit, erkən tunc və dəmir dövrlərinə aid məlumatlar, bəşər tarixinə çırmaq tutmaqdadır. Şəhərdə tapılan və arxeoloji

Çetin və Ali İhsan ilə söhbət edirik. Baş çavuş Mustafa Eyribaş da ürəyinin hökmüylə söhbətə qoşulur. "Əşitdim ki, Azərbaycandan qardaşlarımız gəlib. Ali İhsanı bəhanə edib sizinlə söhbət etməyə gəldim. Bizlər bir-birimizə dəstəyik. Azərbaycan və Türk əsgəri birləşsə, edə bilməyəcəyi bir şey yoxdur", - deyir Mustafa. Bu kəlmələrlə ifadə edilən səmimiyyəti səfər boyu çox müşahidə elədim...

Konya ilə tanışlıq

Konya müasir bir şəhər kimi könül doyurandır. Müasir bələdiyyə sistemi ilə geniş, rahat, təmiz və yaraşlıq prospekt və küçələr, zövqlə ucaldılmış binalar Konyanı dünyanı heyrətləndirəcək bir şəhər halına gətirib.

Alaeddin təpəsi

Konyanın ərazisi əsasən düzənliklərdən ibarətdir. Şəhər sakinlərinə görə, Alaeddin təpə konyalılara Tanrı töhfəsidir. Şəhərin tam ortasında yerləşən bu təpə böyük bir park biçimindədir. Təpənin şimalında yerləşən Alaeddin məscidi 1220-ci ildə tikilib. Səlcuq sultanı I Alaeddin Keyqubadın adını daşıyır. Hər il buranı minlərlə turist ziyarət edir.

... Hərbi Hava Qüvvələrinin zabitləri mayor Samir Əliyev, baş leytenantlar Tural və Əli Səfərovlar, operatorumuz Zaur Qələndərli də mənim düşüncələrimi düşünürmüş. Az sonra öz sahəsində peşəkərləşmiş Samir Əliyevin danışdıqlarını diqqətlə dinləyəcəyik...

araşdırmaların aparıldığı böyük-kiçik hüyükklər (arxeoloji ərazi) hər biri tarixi məlumatları saxlamaqdadır.

Cümhuriyyət hökumətinin təsis edilməsində konyalıların da xidməti böyükdür. Türkiyə dövlətinin xilaskarı və qurucusu Qazi Mustafa Kamal Atatürk Konyaya 13 dəfə gələrək çoxsaylı görüşlər keçirib, vacib qərarlar verib. İşğalçı qüvvələrə qarşı qurtuluş savaşının ilk etiraz mitinqi Konyada keçirilib. Milli mübarizənin planları Konyada hazırlanıb, razılaşdırılıb və Ağşəhərdə tətbiq edilməyə başlayıb.

Konya hərbi hava limanında...

Konyadakı hərbi hava limanındaydıq. Yüksək rütbəli türk zabit və əsgərlərin əllərində Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarını qoşa, yanaşı görünəcə Bəxtiyar Vahabzadənin "Azərbaycan-Türkiyə" şeirini xatırlayıram:

Birdir bizim hər halımız
Sevincimiz-mələlimiz.
Bayraqlarda hilalımız
Azərbaycan-Türkiyə.

Səmimi görüş... Sevgilərlə, ehtiramla əhatələnən görüş... Türkiyəli zabitlərdən birinin "Kardeşlerimiz gəldi!" sözlərindən ələ qürurlanıyıq ki! Hər kəsin üzünə təbəssüm qondurur bu kəlmələr. Təkcə təbəssüm yox, həm də qürur, xəlqi ruhun zərərlərini qondurur. Təlimlər müddətində qalacağımız qonaq evinin səliqə-sahmanı göz oxşayır: işıqlı otaq, televizor, internet şəbəkəsi, rahat çarpayı...

Konya tarixə çırmaq tutur

Konya tarixin ən qədim dövrlərindən bu günə qədər

Baş çavuşla söhbət

Foyədə qeydiyyat şöbəsində işləyən əsgərlərlə - Murat

Ağ paltarlı, ağ saqqallı qoca

Özümü bu insanların arasına atır, sanki bir anda gözden itmək istəyirəm. Bazardakı mağazalardan birində balaca piştaxta üstündə bəzək əşyaları satan ağ paltarlı, ağ saqqallı qoca diqqətimi çəkir. Yaxınlaşıb bəzək əşyalarına baxıram. Hamısının əl işi olduğu hiss edilir. Qoca mələhətli və təmkinli səslə, "Oğlum, hamısı əl əməyi, göz nurudur" deyir. Böyük maraqla "Hamısını siz düzəltmisiz?" soruşuram. Qoca danışır:

- Konyada doğulub boya-başa çatmışam. Gördüyün bu küçələrdə həm uşaqlığı, həm də gəncliyimi keçirmişəm. Atam xəttat olub, həm də belə təsbehlər, bəzək əşyaları hazırlayıb satırdı. Evin tək oğlu olmuşam. Oxumağım üçün əlindən gələnə edib. Lakin bizim vaxtımızda iqtisadiyyat, təhsil belə inkişaf etməmişdi. Oxuya bilmədim, amma atamın sənətini öyrənib yolu-mu davam etdirdim.

...Qoca susur. Sonra əli ilə kənarında dayanıb siqaret çəkən bir qrup gənci göstərir.

- Onlar bunun dəyərini anlamırlar. Günümüzdə Konyada iqtisadiyyatla yanaşı, təhsildə də yüksək nailiyyətlər əldə edilib. Türkiyənin öndə gələn və ən böyük universitetlərindən olan Səlcuq Dövlət Universiteti, minlərcə təhsil ocağı bu şəhərdədir. Onlar oxumağı deyil, boş-boş gəzməyi seçiblər. Bu o demək deyil ki, bütün gənclərimiz belədi. Konya hər il minlərlə istedadlı mütəxəssis hazırlayır. Fəxrimizdi onlar...

...Susur, dərinlən ah çəkir və birdən sualımı xatırlayıb cavab verir...

- Bəli, oğlum, bütün bunlar hamısı göz nurumun məsulududu. Baba sənətini davam etdirirəm. Bu yaşım qədər qürurla yaşamışam. Kimsəm yoxdu deyə, yaşlıyam deyə dilənəsi deyiləm ki...

Qocanın satdığı iki qolbaq daha çox xoşuma gəlir. Alıram. Söhbətimizdən və səmimiyyətimdən xoşu gələn qoca hədiyyələrin üzərinə gözəl xət ilə "Konya hatırası" yazır. "Sən buralı deyilsən. Azərbaycanlısan." Əlini çiynimə qoyub "Dostlarını gözəltmə" deyir.

Qocadan ayrılmaq çətindi, üzündəki nuru illərlə unuda bilməyəcəm...

Düşüncələrim bir fikrin cazibəsində: "Zaman bizim zamanımız olacaq!.."

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

"TURAZ Şahini - 2016" təlimlərində iştirak etmək üçün Türkiyənin Konya şəhərinə ezam olunurdum. Sevinirdim, sevinirdiyim qədər də həyəcanlanırdım. Qarşıya qoyulmuş tapşırıqların məsuliyyətini dərk edirdim...

Əslində, bu ezamiyyət həyatımda bir ilk idi... Konya haqqında məlumatlar toplağa başladım...

Vətəndən ayrıldıq...

Yola düşmək məqamıydı. Təlimlərə Müdafiə Nazirliyinin "Sənədli və Tədris Filmləri Kinostudiyası"nın əməkdaşı Zaur Qələndərli ilə birgə gərdirdik... Tanıdığım pilotlarımdan birinə zəng edib onun da gedib-gətməyəcəyini öyrənmək istədim. "Mən öz təyərəmlə gələcəm" dedi. Könlümdən nələrsə keçdi o anlarda...

Düşüncələrimlə baş-başayam...

Təyyarə Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus hava limanından qalxanda bir neçə saat sonra qardaş Türkiyədə olacağımızı, orada ən məsuliyyətli, işgüzar günlərimin başlayacağını düşünürəm. Arabir Zaur ilə kəlmələşirik, susuruq. Yeni insanlarla tanışlığın həyəcanını yaşamaqdayıq.

... Uşaqlıqdan hər gedəcəyim yer haqqında maraqlanmaq, ora gətməzdən öncə yeni insanları tanımaq həyəcanı kimi bir xüsusiyyətim olduğu üçün tanış hissələr keçirirəm. Bu dəfə tam fərqli hissələr çöküb düşüncələrimə...

Mövlana muzeyi

Bu da Mövlana muzeyi! Konyalıların təbircə desək, "çağırın, qarşılaman, qonaq edən" Mövlana muzeyi 1926-cı ildən fəaliyyət göstərsə də, tarixi çox qədimdir. Təkcə və zaviyələrin bağlanmasıdan sonra Mevləvi dərğahı, Türk və İslam mədəniyyətinə əhəmiyyətli yeri səbəbiylə qorunub, muzey olaraq yenidən təşkil edilib.

Mövlana Cəlaləddin Ruminin özünü tanımağa və sevgiyə söykənən fəlsəfəsi yüzillər boyu bütün dünyanın dərk fəlsəfəsi olub. 2007-ci il Mövlana ili elan edilmişdi. Mövlananın yaratdığı xoşgörüşlü fəlsəfə bir

zeyi haqqında danışmağa, onları təsvir etməyə qüdrət çatmaz - bu gözəlliklərin sözlə ifadə edilməsi mümkünsüzdü. Konyanı hansısa bələdçi ilə gəzənsəniz, bu yerlərin yaranma tarixi, əfsanələri, rəvayətləri ağız dolusu danışılacaq.

Alaeddin təpədən bir qədər aşağıda Konya valiliyi yerləşir. Valilikdən aşağıda bazar var. Ətrafına geniş prizmadan baxsanız, buradakı insan axınından heyrətlənərsiniz. Yerdə çörək qırıntıları axtaran quşların qanad çırparaq topa halında pırlı ilə havaya qalxması, ayaq səsləri, insan danışdıqları, maşın siqnailləri, metrobusların səsi şəhərin hərəkətli olduğunu göstərir.

...Bu necə məhzun baxışlardı?!
Bu necə qürurlu baxışlardı?!
Bu məhzunluq da, qürur da göyü yerə ələyə bilər, yeri göyə dikəldə bilər...

Bu məhzunluq atasızlıq ağrılarıdır, bu qürur şəhidlikdən düşən nurdur.
O da gecələrinin səhərlərinə can atardı. Səhərlərinin dan yeri üzünə gülümseyəndə baxışlarında arzular çiçəkləyirdi. Çiçək baxışları göy üzünün göylüyündən tamsınardı, yaşıllıqları yaşılı dünya bilərdi, yağan yağışlara ovuc açardı. Buludların çaxnaşmasına, şimşək çaxmasına qərribə duyğularla baxardı; buludu sevməzdi - "Göy üzünün gözəlliyini bürüyür" - düşünərdi. Ona elə gələrdi ki, atası bu buludları dağıda bilər.

Atasıyla kəlmələşəndə düşündüklərini ona deməkdən çəkinməzdi. Soruşardı, soruşa-soruşa dərk eləyərdi, dərk eləyə-eləyə böyüyərdi. Böyüyeböyüyə atasının dediklərini yaddaşına köçürərdi: Vətən, torpaq...
Bu ilin aprelinə belə yaşayırdı, günlərini beləcə ay eləyirdi, aylarını il...
Bu ilin yazı onun qəlbini qana döndərdi.
Bu ilin yazı onun qürurunu bir boy da dikəltdi...

Hələ bilmirdi ki, şəhid balaları atasının yoxluğuna inanmır, inana bilmir. Hələ bilmirdi ki, 2 yaşlı uşaq atasının dəfnində anasına, xalasına, bibisinə, böyük bacısına... "Ağlamayın" - deyib. "Atam şəhid olub. Yenə səngərə gedir..."

Hələ baxışlarında məhzunluq əhəmiyyəti yoxuydu - atası səngərlərdəydi, atası Vətəni qoruyurdu, atası qalib döyüşçü kimi dönəcəkdə evlərinə. İndi o da şəhid övladının qürurunu yaşayır.
Şəhid atası minlərin çiyinlərində aparılırdı son

Ovqat**"Vətənim Azərbaycana xidmət edirəm!"**

mənzilə. Şəhidliyin nə olduğunu onda dərk elədi.
Babasına baxdı - gözləri doldu...
Nənəsinə baxdı - gözləri doldu...
Evlərdən qəbiristanlığa aparən yolun insan yükünü gördü - gözləri doldu...
Heç kimdən heç nə soruşmadı. Atasının ruhu

saçlarına sığal çəkirdi sanki: "Təmkinli ol, oğlum, dözümlü ol..." deyirdi elə bil. Bu yaşda bu kəlmələri dərk eləyə biləcəkdimi? Baxışlarına hopmuş məhzunluğun boyu qürurunun boyundan çox balacaqdı. Nə yeri qınayır, nə göyü, nə yerden küskündü, nə göyden. Yerə də, göyə də

üç kəlmə pıçıldayı: "Mən şəhid balasıyam!..."

Atası aprel döyüşlərində həlak oldu. Mərdliklə döyüşdü və şəhidliyə uçaldı. Ölümündən sonra "İgidliyə görə" medalıyla təltif olundu...

Sinəsi atasının sinəsini əvəzlədi - medal onun sinəsindəydi. Hərbi səhra paltarında dayanıb. Məmləkətə and içir, atasının ruhuna and içir. Baxışlarından məhzunluq çəkilməkdədi. Qürurun qüdrəti bu. Şəhid oğlu olmağın hökmüdü, şəhidliyə ehtiramın hökmüdü...

"Vətənim Azərbaycana xidmət edirəm!" - dedi. Şəhid atasının ruhu adından dedi...

Kövrəlirəm...
Qürurlanıram...
Qürurum yerə-göyə sığışmır...

"Bayraqtərəpə"də dalğalanan bayrağın qürurunu gördüm o körpənin baxışlarında. O baxışlarda misralanan mətləbi oxumaq çətin deyildi:

Xalqımın, millətimin
Alınmaz qalasıyam.
Yolum - ata yoludu,
Mən şəhid balasıyam!..

...İllər keçəcək, Vətən üçün yaşanılan dəyərlər ömürə verilən bu medal o körpənin ömürdaşı olacaq...

O uşaq bu günü də unutmayacaq. Heç unutmayacaq. Şəhid olan atasının medalı onun sinəsinə yüksək rütbəli zabitlərin əhatəsində taxılmışdı!..
Sözü görə bilənlər üçün, sözü sözədən seçə bilənlər üçün, sözün işığını duya bilənlər üçün bu yaşda uşaq da əsgərdir. Şəhidliyi Vətənə naminə yaşam fəlsəfəsi bilən şəhid oğlunu bağırma basdım...

O məndən atasının ətrini ala bilməsə də, mən ondan balamın ətrini aldım...

**Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

**Xəbərlər:
hadisələr, faktlar**

Misirə məxsus "Airbus" təyyarəsi Aralıq dənizi üzərində radarlardan itib

Parisdən Qahirəyə uçan Misirə məxsus "Airbus" təyyarəsi Aralıq dənizi üzərində radarlardan itib.

"Egypt Air" kompaniyasının məlumatına əsasən, təyyarənin göyertəsində aralarında 3 uşağın olduğu 56 səmsin, 7 ekipaj üzvü və 3 təhlükəsizlik xidməti əməkdaşı var.

Aviakompaniya Misirin hava məkanı sərhədində təyyarə ilə əlaqənin kəsildiyini deyib. Layner sonuncu dəfə Yunanıstanla Türkiyə arasında əlaqəyə çıxıb.

Təyyarənin enişi planlaşdırılan və yanacaqın tükənəcəyi vaxtdan saat yarım sonra axtarışlar başlayıb.

Şri-Lanka: təbii fəlakət nəticəsində 800-dən çox insan itkin düşüb

Şri-Lankada aramsız leysan yağışlarının səbəb olduğu çoxsaylı torpaq sürüşmələri nəticəsində 800-dən çox insan itkin düşüb. Yerli hökumət

dağlardan gələn daşqınların bir çox kəndi tamamilə torpaq altında qoyduğunu deyib. Bəzi rayonlarda fəvqəladə vəziyyət elan edilib. Xilasedicilər palçıq və dağıntılar altından 180 nəfəri sağ çıxarmağa nail olub. Həmçinin, 37 nəfərin cəsədinin aşkarlandığı bildirilir.

Eyni zamanda, güclü küləklər və ildırımlar da ölkəyə ciddi maddi zərər vurub.

Hökumət təbii fəlakət zonasındakı axtarış-xilasetmə işlərinə hərbiçiləri cəlb edib. 13 mindən çox insan öz evini tərk etmək məcburiyyətində qalıb.

Qaçqınlar Bolqarıstana və Rumıniyaya getmək istəmərlər

Yunanıstan hökumətinin məlumatına əsasən, Avropa İttifaqı tərəfindən qaçqınların yerləşdirilməsi planına uyğun hər yedinci namizəd yerinin dəyişməsinə etiraz edib, ya da qaçıb. Yunanıstan və İtaliyadan Bolqarıstan və Rumıniyaya göndərilən qaçqınlar imtina ediblər. Qaçqınlarla bağlı vəziyyət hələ də gərgin olaraq qalır. Avropa İttifaqı daxilində yerləşdirilmə planına baxmayaraq, cənub-şərqi Avropa ölkələrinə qaçqınların əksəriyyəti köçmək istəmir.

İspaniyalı iş adamlarını Ermənistana apararaq girov götürənlərdən biri saxlanılıb

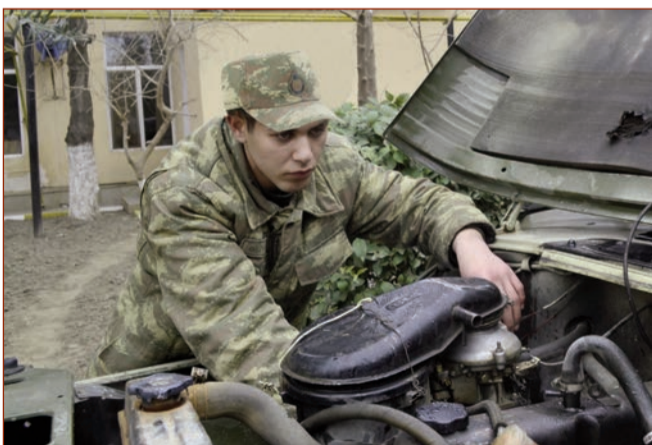

Barselona hava limanında ispaniyalı iş adamlarını Ermənistana apararaq girov götürən cinayətkar dəstənin başçısı həbs olunub.

Cinayətkarlar İspaniyada zeytun yağı istehsalı ilə məşğul olan üç iş adamını Ermənistana dəvət ediblər. Onlar özlərini ciddi biznesmenlər kimi təqdim edərək guya sərfəli müqavilə imzalanacağına söz veriblər. Yerevan hava limanında İspaniyadan gəlmiş iş adamlarını qarşılayaraq onları xüsusi evə aparıblar. Sonra işə onların səndəllərini əllərindən alaraq girov götürüblər.

İş adamlarını yalnız tələb etdikləri məbləğdə pulu aldıqdan sonra buraxıblar. İspaniya polisi hesab edir ki, saxlanılan cinayətkar dəstənin başçısı Barselonaya yeni qurbanları Ermənistana aparmaq üçün gəlib. Bu dəfə o Qrenadadan olan şərab istehsalçıları ilə danışıqlar aparırmış.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

Yolların uğurlu olsun!

Əsgər Elnur Məmmədov sürücüdür. Hərbi texnika idarə edir. Yorulmaq bilmədən komandirlərin verilən tapşırıqlarını yerinə yetirir.

Onunla görüşmək üçün parka yollandıq. Xətdən yenicə qayıtmışdı. İdarə etdiyi avtomobilə texniki xidmət göstərirdi. Salamlaşıb tanış olduqdan sonra öyrəndim ki,

Gəncə şəhərində dünyaya göz açıb.

- Hələ kiçik yaşlarımdan texnikaya marağım olub, - dedi əsgər Elnur Məmmədov. - Orta məktəbdə yaxşı oxuyurdum. Çağırışa qədərki hazırlıq fənnini də dərinləndirirdim. Hərbi biliklərə alışdıqca orduya marağım artırdı. Orta təhsilimi başa vurandan sonra arzusunda olduğum sürücülük peşəsinə yiyələnmək

üçün kursa yazıldım. Elə ilk məşğələlərdən bu peşəyə həvəsim daha da artıdı. Nəhayət, imtahan günü gəldi və mən yaxşı nəticə göstərərək uğur qazandım. Bir neçə gündən sonra sürücülük vəsiqəsini aldım. Həmin gün sevincim yerə-göyə sığmırdı. Bir gün mənə çağırış vərəqi gəldi. Artıq Vətənə əsgər olmaq vaxtım çatmışdı. Böyük həvəslə ordu sıralarına yollandım. Əynimə hərbi forma geyindiyim günü həmişə xatırlayacağam. Təcrübəli zabitlər bizə hərbi bilikləri öyrətməyə başladılar. Ordu həyatı ilk günlərdən mənə özünə çəkdi. Komandanlıq mənə hərbi texnika idarə etməyi tapşırırdı. Bu, çox mühüm bir işdir. Ona görə də xidmətimə məsuliyyətlə yanaşıram. İdarə etdiyim avtomobili həmişə saz vəziyyətdə saxlayıram. Hər tapşırığı yerinə yetirib parka qayıtdıqdan sonra texnikanın sazlığını döndə-döndə yoxlayıram. Əgər hər hansı kiçik

bir nasazlıq aşkarlanarsa, çilingərlərin köməyi ilə avtomobilə işlək vəziyyətə gətiririk. Təmir işləri aparmaq üçün burada hər tərəfli şərait var. İstənilən vaxt zəttə çıxıb tapşırıqları yerinə yetirməyə hazırım.

Əsgər E. Məmmədov söhbətinə davam edərək dedi ki, ordu sıralarında keçən günlərim ömrümün ən şərəfli anlarıdır. "Bu günlər ömür kitabımın səhifələrinə böyük hərflərlə yazılacaq. Xidmətimin xeyli hissəsi hələ qarşıdadır. İcdiyim anda həmişə sadıq qalaraq, üzərimə düşən bütün tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gələcəyəm."

Sürücü əsgərdən xoş təəssüratlarla ayrıldım. O, yenə də idarə etdiyi avtomobilə texniki xidmət göstərir, çıxışa hazırlaşır.

Yolların uğurlu olsun, əsgər Məmmədov!

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Hər birimizin həyatında müəllimlərin əməyi var. Müəllim həmişə bizə həyatda mənalı yaşamağı tövsiyə edib. Yüzlərlə gəncin yaxşı mütəxəssis, vətənpərvər, xeyrixah vətəndaş kimi yetişməsində müəllimlərin əvəzsiz xidmətləri vardır.

Belə müəllimlərdən biri də Cəfər Məmmədquliyevdir. 1940-cı ildə Quba rayonunun

Ordu və cəmiyyət

“Vətənpərvər şagirdlərimlə fəxr edirəm”

Qımıl kəndində anadan olub. Orta təhsilini yaxşı qiymətlərlə bitirib. M.F.Axundov adına Rus dili və Ədəbiyyatı İnstitutuna daxil olub. Ali təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vurduqdan sonra təyinatla Qubanın Qonaqkənd qəsəbəsinə rus dili və ədəbiyyatı müəllimi göndərilib. Bir müddət işlədikdən sonra fəaliyyətini doğma kəndi Qımılada davam etdirib.

Cəfər müəllim indi təqaüddədir. Onunla görüşüb söhbət etməyi, haqqında məqalə yazmağı özümə borc bildim. Belə müəllimlər cəmiyyətdə tanınmalı, layiq olduğu ehtimalla əhatələnməlidir.

...Cəfər müəllim nəvələrinə nəyisə izah edirdi. Əsmərlə Şəhla şəkilli bir kitabı göstə-

rərək: "Baba, baba can, bəs bu nədir?" soruşurdular. O da gülümsünərək şəkillərin məzmununu həvəslə, səbrlə izah edirdi.

İstəyirdim ki, işlədiyi məktəbdən, yetirmələrindən danışsın. Danışdı, özü haqqında yox, yetirmələrindən olan, məktəbin adını daşıyan şəhid Aləmşah Tahirovdan danışdı. Bildirdi ki, Aləmşah Qarabağ müharibəsində iştirak edib, döyüşlərin birində həlak olub. "Onun məzarı bu kənddədir. Şagirdlərlə birlikdə tez-tez onun məzarını ziyarət edirik, döyüş və həyat yolundan danışırıq".

Təqaüddə olan müəllim sonra məktəbin yetirmələri olan Bəhram İsayevin, Cəfər Eyyubovun, Azad Ab-

dulmanafovun və başqalarının erməni işğalçılarına qarşı müxtəlif istiqamətlərdə vuruşmalarından danışdı.

Cəfər müəllim altı övlad atasıdır. Rollan 1993-1996-cı illərdə orduda layiqincə xidmət edib, təxris olunandan sonra atasının yolunu davam etdirir, müəllimdir.

Cəfər müəllimin dediyi: "Təlevizorda gənc əsgərlərin Vətən, Torpaq sevgisinin nə qədər yüksək olduğunu gördüm. Bu sevgi onları Qələbəyə aparır. Aprel ayında düşmənin təxribatlarının qarşısını alan qəhrəman oğullarla fəxr edirəm. Onların belə gənc olmaları, ən ağır və şərəfli vəzifə daşıdıqlarını, üzlərində nə qə-

dər sevinc olduğunu gördüm. Fəxrlə "Vətənə xidmət edirəm", "Qoymaram torpağımıza düşmən ayağı dəysin", "Vətənə naminə canımdan, qanımdan keçərəm" kəlmələrindən kövrəldim. Bax, budur, əsl qəhrəmanlıq!" - sözləri ata kəlamı kimi səsləndi. Onu da dedi ki, Vətənə, Ana torpağa sevgi gənclərə müntəzəm aşılanmalıdır. "Bunu biz müəllimlər etməliyik. Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Siyahılı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin orduya, əsgərlərə diqqət və qayğısı, Müdafiə naziri Zakir Həsənovun tez-tez cəbhə bölgələrinə getməsi, daim əsgərlərə baş çəkməsi, onların şəraiti ilə maraqlanması və s. amillər gənclərdə böyük ruh yüksəkliyi yaradır. İnanıram ki, cəmiyyətimizin ən qiymətli sərvəti olan belə vətənpərvər gənclər torpaqlarımızı azad edəcəklər."

Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Hərbi qulluqçuların hüquqlarının müdafiəsi daim diqqətdədir

İnsan hüquqlarının təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesinin əsas şərtlərindən biridir. Görülən tədbirlərin əsasını təşkil edən demokratik hüquqi prinsiplər beynəlxalq aləmdə, eyni zamanda respublikamızda yüksək qiymətləndirilir. Ölkəmiz iqtisadi cəhətdən inkişaf etdikcə, demokratik prinsiplər, insan hüquq və azadlıqları cəmiyyətin həyatında daha dolğun məzmun kəsb etməyə başlayır.

"Ümumdünya insan hüquqları" Bəyannaməsi 1948-ci il dekabrın 10-da BMT-nin Baş Məclisi tərəfindən qəbul edilib. 1950-ci ildən isə hər il dekabrın 10-u Beynəlxalq İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd olunur. Respublikamızda bu tarixi günün "İnsan Hüquqları Günü" olaraq 18 iyunda qeyd edilməsi Prezident İlham Əliyevin 17 iyun 2007-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiqini tapıb.

Ölkə rəhbərinin yürütdüyü siyasi-iqtisadi, hüquqi islahatların əsasında məhz insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları dayanır. Belə islahatların məntiqi davamı olaraq dövlət başçısının 28 dekabr 2006-cı il tarixli sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqlarının müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı" təsdiq edilib. Onu da xatırlatmaq yerinə düşər ki, dövlətimizin bu sahədə siyasəti ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu hüquqi islahatların məntiqi davamıdır. Hələ 1998-ci il fevralın 22-də ümummilli lider Heydər Əliyev "İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" fərman imzalamışdı. Bu sənəddə insan hüquqları sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin is-

tiqaməti və konsepsiyası geniş əksini tapıb. Elə həmin il iyunun 18-də ulu öndərin fərmanı ilə "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı" təsdiq olunub.

İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil Elmira Süleymanova ulu öndərin təsdiq etdiyi Dövlət Proqramının əhəmiyyətini hər zaman xüsusi vurğulayaraq bildirir ki, bəşər sivilizasiyasının son nəticədə qazandığı ən böyük nailiyyətlərdən biri insan hüquqlarına hörmət anlayışıdır. Bu, cəmiyyətin demokratikliyini sübut edən əsas amillərdən biri olmaqla, həmin hüquqların qeyd-şərtsiz təmin olunması beynəlxalq hüququn təminatlarından biridir. Bu gün demokratik mahiyyətli dövlət qurduğunu elan edən hər bir ölkə dünya birliyində özünə layiq yer tutmaq istəyirsə, insan və vətəndaş hüquqlarının, azadlıqlarının hərtərəfli qorunmasını təmin etməli, bu hüquq və azadlıqların məhdudlaşdırılmadan həyata keçirilməsi üçün şərait yaratmalıdır.

Hər il Ombudsmanın ölkədə insan hüquqlarının, azad-

lıqlarının təmin edilməsi və müdafiəsinin vəziyyəti haqqında illik məruzə Milli Məclisə təqdim olunur. Həmin məruzədə hərbi qulluqçuların hüquqlarının müdafiəsinə də geniş yer verilir. Bu məqsədlə Ombudsmana ünvanlanmış təkliflər, müraciətlər araşdırılaraq, geniş təhlillər əsasında hesabatda daxil edilir. Orduda ideoloji, hüquqi maarifləndirmə və təlim-təربiyə işinin daha da gücləndirilməsinin, şəxsi heyətin döyüş ruhunun, mənəvi-psixoloji durumunun, qanunvericilik və nizamnamələrə uyğun xidmətin, vətənpərvərlik mühitinin möhkəmləndirilməsinin, baş verə biləcək cinayətlərin qarşısını almağa yönəlmiş tədbirlərin davamlı olaraq həyata keçirilməsinin zəruriliyi bu təkliflərdə öz əksini tapır. Qeyd etmək lazımdır ki, hərbi qulluqçuların hüquqi maarifləndirilməsi üzrə aparılan işlər də Ombudsmanın fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindəndir. İnsan hüquqları üzrə müvəkkilin, aparat əməkdaşlarının hərbi hissələrdə vaxtaşırı həyata keçirdiyi tədbirlərin məqsədi hərbi qulluqçuların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi vəziyyətini, o cümlədən onların yaşayışını, xidmətini, asudə vaxtının səmərəli keçirilməsi üçün yaradılmış şəraiti, göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsini və digər məsələləri yerində öyrənməkdən ibarətdir. Şübhəsiz, Ombudsman aparatının keçirdiyi belə tədbirlər hərbi qulluqçuların hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, hüquqi maarifləndirmə, təlim-tərbiyə işinin, şəxsi heyətin döyüş əzminin və vətənpərvərlik ruhunun gücləndirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

MOİK-in bombardiri mükafatlandırıldı

Azərbaycan futbol çempionatının I divizionunda oyunlar başa çatıb. MOİK bu mövsüm dördüncü pillədə yekunlaşdı. Ancaq qeyd etmək lazımdır ki, bacarıqlı futbol mütəxəssisi Müşfiq Qəmbərov MOİK-ə baş məşqçi təyin edildikdən sonra komandamızın oyununda ciddi dönüş yarandı və ordu futbolçuları nəticələrini xeyli yaxşılaşdırdı. Son 10 turda, ümumiyyətlə, məğlub olmayan "hərbiçilər" əksər oyunlarda meydanqanı qələbə ilə tərk ediblər.

Əgər çempionatın ilk qarşılaşmalarından komandaya bu məşqçi rəhbərlik etsəydi, əminliklə demək olardı ki, MOİK yüksək liqaya vəsiqə qazana bilərdi. Ümidimizi qarşıdakı mövsümə bağlayaq.

Sevindirici haldır ki, ordu klubunun hücumçusu Rəyaf Nəcəfov mövsüm ərzində baxımlı və sərrast oyun nümayiş etdirərək I divizionun bombardiri adını qazandı. Sonuncu - 26-cı turda o, Qusarın "Şahdağ" komandasının qapısından 6 top keçirdi və rəqib qapılarına vurduğu qolların sayını 24-ə çatdırdı. Bu göstəriciyə əsasən, Rəyaf "Neftçala"-nın gürcü hücumçusunu 3 qol qabaqlayıb.

Beləliklə, 2015-2016-cı illərin nəticəsinə əsasən, rəqib qapısına 24 dəfə yol tapmış Rəyaf I divizionun bombardiri və indiyədək ən çox qol vurmuş futbolçulardan biri oldu.

Bu günlərdə ordu futbolunun ən sərrast oyunçusu mükafatlandırılıb. AFFA-nın inzibati binasına dəvət olunan MOİK-in hücumçusu ən çox qol vurmuş futbolçulara verilən mükafata layiq görülüb.

Rəyaf Nəcəfova mükafatı Peşəkar Futbol Liqasının (PFL) prezidenti Ramin Musayev təqdim edib. Ölkə futbol qurumunun rəhbəri bombardirimizi təbrik etməklə yanaşı, ona gələcək yarışlarda uğurlar arzulayıb.

Ümid edirik ki, növbəti mövsümdə Rəyaf Nəcəfov daha çox qol vuracaq, MOİK baxımlı və uğurlu oyunu ilə Premyerliqaya qayıdacaq.

"Azərbaycan Ordusu"

Şərifov Hikmət Zakir oğluna 2008-ci ildə verilmiş müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublər şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şofaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhəri

Növbətçi

Rəşid HÜSEYNOV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.

Lisənziya № 361

Sifariş № 276

Nüsxə 4720